

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО

Механіко-математичний факультет
Кафедра економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О.А.Кузнецова

_____ серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ**

Ступінь магістра

Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітньо-професійна програма Міжнародні економічні відносини

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

освітньо-професійна програма Менеджмент

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 Економіка

освітньо-професійна програма Управління персоналом та економіка праці

2020 – 2021 навчальний рік

Розробник: Стройко Тетяна Володимирівна, завідувач кафедри економіки та менеджменту, доктор економічних наук, професор С /Т. В. Стройко/

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2020 р.

Завідувач кафедри С /Т.В.Стройко/

« 26 » серпня 2020 р.

Керівник проєктної групи С | Стройко Т.В.

« 26 » серпня 2020 р.

Анотація

При вивченні дисципліни визначаються теоретико-методологічні засади формування механізмів управління конкурентоспроможністю підприємств різних форм власності в умовах глобальних трансформацій. Розкрито функціональні основи розвитку конкурентних відносин, враховуючи інституційні чинники конкуренції та державного регулювання економіки. Охарактеризовано інформаційно-аналітичне та методичне забезпечення діагностики, стратегічного аналізу, оцінювання ефективності формування і забезпечення конкурентних переваг та управління конкурентоспроможністю підприємства. Динамічність ринкового середовища зумовлює необхідність розробки підприємствами ефективних стратегій підвищення конкурентоспроможності продукції, підприємств, галузей та країни в цілому. Тому необхідним є формування у випускників вищих навчальних закладів нового управлінського мислення, умінь та навичок ефективного менеджменту. Запропонована навчальна дисципліна висвітлює питання формування конкурентних переваг, розробки конкурентних стратегій та систем управління конкурентоспроможністю підприємств.

Ключові слова: конкуренція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги, конкурентні стратегії, управління конкурентоспроможністю.

Annotation

In studying the discipline, theoretical and methodological principles of the formation of mechanisms for managing the competitiveness of enterprises of various forms of ownership in the conditions of global transformations are determined. The functional bases of development of competitive relations are revealed, taking into account institutional factors of competition and state regulation of the economy. The information-analytical and methodical provision of diagnostics, strategic analysis, evaluation of the effectiveness of forming and ensuring competitive advantages and managing the competitiveness of the enterprise is characterized. The dynamism of the market environment necessitates the development by enterprises of effective strategies to increase the competitiveness of products, enterprises, industries and the country as a whole. Therefore, it is necessary to form new managerial thinking among graduates of higher educational institutions, skills and skills of effective management. The offered academic discipline covers issues of forming competitive advantages, development of competitive strategies and systems of enterprise competitiveness management.

Key words: competition, competitiveness, competitive rewins, competitive strategies, management of competitiveness.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 29 Міжнародні економічні відносини 07 Управління та адміністрування 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання - Оцінка міжнародної конкурентоспроможності підприємства	Спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини 073 Менеджмент 051 Економіка	Рік підготовки
Загальна кількість годин – 180		1-й
		Семестр
		1-й
		Лекції
		20 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Лабораторні
		год.
		Самостійна робота
		140 год.
		Індивідуальні завдання:
		год.
		Вид контролю:
		іспит
http:// moodle.mdu.edu.ua/		

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 180 год.: 40 год. – аудиторні заняття, 140 год. – самостійна робота (22,2% / 77,8%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Варіативна
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність: 073 Менеджмент Освітня програма:	Рік підготовки
		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Ступінь магістра	Семестр
		1-й
		Лекції
		6 год.
		Практичні, семінарські
		4 год.
		Лабораторні
		год.
		Самостійна робота
		170 год.
http:// moodle.mdu.edu.ua/		Індивідуальні завдання:
		год.
		Вид контролю: іспит-

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 180 год.: 10 год. – аудиторні заняття, 170 год. – самостійна робота (5,6% / 94,4%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: формування у студентів розуміння умов, факторів та механізмів досягнення високих конкурентних позицій суб'єктів міжнародних економічних відносин на світовому ринку.

Завдання курсу:

- виявленні системної сутності міжнародної конкурентоспроможності підприємств, галузей, регіонів та національних економік в умовах економічної глобалізації;
- визначенні показників та факторів міжнародної конкурентоспроможності підприємств (організацій);
- дослідженні та селекції різних типів міжнародних стратегій конкурентної поведінки та оцінюванні їх ефективності; аналізі галузевих, регіональних та секторальних імператив формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин;
- визначенні диспозиції суб'єктів глобальної конкуренції; розробці та імплементації конкурентних стратегій українських підприємств для виходу на зарубіжні ринки.

Передумови для вивчення дисципліни:

Історія економіки та економічної думки, політекономія, мікро- та макроекономіка, маркетинг, менеджмент.

Навчальна дисципліна складається з 6-ти кредитів.

Програмні результати навчання:

292 «Міжнародні економічні відносини»

ПРН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій

ПРН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН 5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПРН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

ПРН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

ПРН 13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продукованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.

ПРН 14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

073 «Менеджмент»

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтувати методи їх вирішення;

ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;

ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

051 «Економіка»

ПРН 2. Розробляти, обґрунтувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

292 «Міжнародні економічні відносини»

I. Загальнопредметні:

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

II. Фахові:

ФК 4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.

ФК 5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науковотехнологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

ФК 7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

ФК 8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.

ФК 9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації

073 «Менеджмент»

I. Загальнопредметні:

- ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

II. Фахові:

ФК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

ФК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

ФК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

ФК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

051 «Економіка»

I. Загальнопредметні:

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

II. Фахові:

ФК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

ФК 5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

ФК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

ФК 8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ФК 10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність

Тема 2. Конкурентоспроможність товару (послуги) як пріоритетний компонент в системі стратегічного менеджменту підприємств

Тема 3. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства

Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства

Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств

Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства

Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин

Тема 8. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності

Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств

Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн

Тема 11. Сучасні конкурентні політики та їх ефективність

Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність

Програма навчальної дисципліни
292 «Міжнародні економічні відносини»
073 «Менеджмент»
051 «Економіка»

Кредит 1 Конкурентоспроможність в умовах глобалізації. Моделі конкурентоспроможності.

Тема 1. Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність

Новітні концепції конкуренції та конкурентоспроможності. Класична теорія досконалої конкуренції. Неокласична теорія ринку. Теорії недосконалої конкуренції. Теорії монополістичної конкуренції. Теорії ефективної конкуренції. Теорії меркантилістів та класична політекономія. Основні функції конкуренції. Класифікація видів конкуренції. Неокласичний напрямок в дослідженні конкурентоспроможності суб'єктів міжнародних економічних відносин. Еволюційна теорія. Теорія конкурентних переваг М.Портера. Теорії глобального випередження конкурентів. Міжнародна конкурентоспроможність країн. Конкурентоспроможність підприємств. Конкурентоспроможність експорту та товарів. Взаємозв'язок конкурентоспроможності підприємства, галузі, регіону, країни. Підприємство як основний суб'єкт конкурентних відносин. Методи наукових досліджень.

Тема 2. Конкурентоспроможність товару (послуги) як пріоритетний компонент в системі стратегічного менеджменту підприємств

Новітні методики оцінювання рівня якості товарів. Показники рівня якості товарів для споживачів. Виробничі фактори конкурентних переваг продукції на світовому ринку. Ринкові фактори міжнародної конкурентоспроможності товару. Сервісні фактори та фактори збуту. Принципи оцінки конкурентоспроможності товарів. Система оцінювання конкурентоспроможності товару. Особливості оцінки міжнародної конкурентоспроможності продукції на світовому ринку. Якість продукції в системі управління міжнародною конкурентоспроможністю. Основні напрямки підвищення якості та конкурентоспроможності товару на світовому ринку.

Кредит 2. Моделі конкурентоспроможності на макро та мікро рівні

Тема 3. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства

Міжнародне конкурентне середовище і методики оцінки стану і динаміки його розвитку. Сутність і рівні міжнародного конкурентного середовища. Міжнародний ринок: сутність, класифікація, межі. Технологія виходу підприємства на міжнародний ринок. Моніторинг міжнародного конкурентного середовища. Ключові групи чинників формування та забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Ієрархія чинників, що визначають конкурентоспроможність підприємства. Конкурентні переваги підприємства. Ринкові фактори успіху. Ключові компетенції підприємства та їх класифікація.

Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства

Основні принципи визначення рівня конкурентоспроможності підприємства (організації) на світових ринках. Сутність, етапи та методи комплексної діагностики стану міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Оцінка фінансової конкурентоспроможності фірми. Оцінка маркетингово-збутової діяльності компанії. Оцінка виробничої ефективності. Оцінка рівня науково-інноваційної діяльності підприємства. Оцінка інтелектуального рівня та конкурентоспроможності трудового потенціалу підприємства. Новітні дослідження в діагностиці міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Кредит 3. Стратегії конкурентоспроможності підприємств

Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств

Стратегія конкурентоспроможності як складова загальної стратегії розвитку компанії. Основні етапи формування стратегії забезпечення конкурентоспроможності підприємства на світовому рівні. Реалізація конкурентної стратегії підприємств. Типізація міжнародних стратегій. Стратегії створення конкурентних переваг за М.Портером. Стратегічна архітектура за Г.Хамелом та К.Прахаладом. Концепція співконкуренції А.Браденбургера та Б.Найлбафа. Взаємозв'язок конкуренції та співробітництва як основа високо конкурентного статусу.

Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства

Новітні моделі та методи управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств. Методологія управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств. Концептуальні засади управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств. Механізм імплементації конкурентних стратегій на рівні функціональних підрозділів

підприємства. Типи організаційних структур та їх відповідність конкурентним стратегіям підприємств. Лідирування та мотивація персоналу в системі формування конкурентних переваг.

Кредит 4. Глобальні, регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності

Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин

Концепції конкурентоспроможності на мезорівні. Поняття галузі у світовому господарстві. Суперництво між конкурентами однієї галузі. Конкуренція з боку товарів, які виробляють компанії інших галузей. Загрози проникнення в галузь нових конкурентів. Економічні можливості постачальників та споживачів. Оцінка інтенсивності конкуренції в галузі. Галузева трансформація світової економіки. Сучасні тенденції формування конкурентоспроможності галузей світової економіки. Основні індикатори міжнародної конкурентоспроможності галузі.

Тема 8. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності

Новітні дослідження регіональної конкурентоспроможності країн. Регіон в системі сучасного світового господарства. Сутність і структура регіонального ринку. Поняття конкурентоспроможності регіону. Класифікація факторів конкурентного середовища регіону та їх діагностика. Модель конкурентоспроможності регіонів та її складові. Система показників та критерії оцінки конкурентоспроможності регіонів. Природно-ресурсний потенціал та його вплив на конкурентоспроможність регіону. Регіон як складова конкурентоспроможності національних господарств світової економіки.

Кредит 5. Національні стратегії конкурентоспроможності, їх особливості

Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств

Еволюція теорії кластерних систем. Дослідження конкурентоспроможності кластерів. Етапи формування та розвитку кластерів. Види та класифікація кластерів. Конкурентні переваги та ключові фактори

успіху суб'єктів кластерів. Інноваційна конкурентоспроможність підприємств в технокластерах. Модель конкурентного інформаційного середовища і каналів зв'язку в кластерах.

Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн

Новітні концепції конкурентоспроможності країн та їх суб'єктів. Методики оцінки міжнародної конкурентоспроможності країн. Фактори та умови забезпечення високого конкурентного статусу країни. Економічні фактори міжнародної конкурентоспроможності. Програми міжнародної конкурентоспроможності США. Політика міжнародної конкурентоспроможності країн ЄС. Міжнародна конкурентоспроможність нових індустріальних країн. Інноваційні виміри міжнародної конкурентоспроможності країн. Концепції національних інноваційних систем. Інноваційні стратегії країн – ключових інноваторів. Роль інформаційно-комунікаційних технологій в забезпеченні конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Кредит 6. Глобальна конкурентоспроможність

Тема 11. Сучасні конкурентні політики та їх ефективність

Останні дослідження у сфері конкурентної політики. Конкурентна політика в сучасних умовах розвитку світового господарства. Правові засади формування політики ЄС у сфері конкуренції. Антимонопольна політика США. Сфери реалізації конкурентної політики країн світу. Регулювання антиконкурентних угод та обмежувальної ділової практики. Контроль за зловживаннями домінуючим положенням на ринку. Контроль та регулювання економічної концентрації. Лібералізація ринків "природних монополій" та регламентація надання спеціальних та виняткових прав. Система надання державної допомоги. Наддержавний характер побудови конкурентної політики ЄС. Особливості конкурентного законодавства США. Конкурентна політика в умовах перехідної економіки. Взаємозв'язок конкурентного законодавства із суміжними галузями права. Права та функції органів регулювання конкуренції у світовому господарстві. Сфера повноважень і діяльності Європейської Комісії. ООН в системі регулювання конкурентних відносин. СОТ та конкурентна політика країн світу. Міжнародні угоди в сфері конкурентної політики

Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність

Дослідження глобальної конкурентоспроможності суб'єктів МЕН. Ознаки та характерні риси глобалізації як суспільного процесу. Основні форми розвитку економічної глобалізації. Суперечливий характер впливу процесів глобалізації. Конкурентні переваги ТНК у світогосподарських процесах. Глобальні ресурсні джерела. Розвиток і поглиблення регіональної економічної інтеграції в умовах глобалізації. Системні трансформації світогосподарських структур в контексті міжцивілізаційних взаємодій та розширення меж і поглиблення конкурентної боротьби. Багаторівнева система глобальної конкуренції. Якісні та кількісні ознаки і показники що характеризують розвиток глобальної конкуренції.

3. Структура навчальної дисципліни
292 «Міжнародні економічні відносини»
073 «Менеджмент»
051 «Економіка»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
го		л	п	лаб	інд	с.р
Кредит 1 Конкуреноспроможність в умовах глобалізації. Моделі конкурентоспроможності						
Тема 1. Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність	15	1	1	-	-	13
Тема 2. Конкуреноспроможність товару (послуги) як пріоритетний компонент в системі стратегічного менеджменту підприємств	15	2	2	-	-	11
Разом за кредитом 1	30	3	3			24
Кредит 2. Моделі конкурентоспроможності на макро та мікрорівні						
Тема 3. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства	15	1	1	-	-	13
Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	15	2	2	-	-	11
Разом за кредитом 2	30	3	3			24
Кредит 3. Стратегії конкурентоспроможності підприємств						
Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств	15	2	2	-	-	11
Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	15	2	2	-	-	11
Разом за кредитом 3	30	4	4			22
Кредит 4. Глобальні, регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності						
Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин	15	1	1	-	-	13
Тема 8. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності	15	2	2	-	-	11
Разом за кредитом 4	30	3	3			24
Кредит 5. Національні стратегії конкурентоспроможності, їх особливості						
Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств	15	1	1	-	-	13
Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн	15	2	2	-	-	11
Разом за кредитом 5	30	3	3			24
Кредит 6. Глобальна конкурентоспроможність						
Тема 11. Сучасні конкурентні політики та їх ефективність	15	2	2	-	-	11
Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність	15	2	2	-	-	11
Разом за змістовним модулем 6	30	4	4			22
Усього годин	180	20	20	-	-	140

Заочна форма навчання
073 «Менеджмент»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р	
Кредит 1 Конкурентоспроможність в умовах глобалізації. Моделі конкурентоспроможності						
Тема 1. Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність	15	1	-	-	-	14
Тема 2. Конкурентоспроможність товару (послуги) як пріоритетний компонент в системі стратегічного менеджменту підприємств	15	-	1	-	-	14
Разом за кредитом 1	30	1	1			28
Кредит 2. Моделі конкурентоспроможності на макро та мікрорівні						
Тема 3. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства	15	-	-	-	-	15
Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	15	1	-	-	-	14
Разом за кредитом 2	30	1	-			29
Кредит 3. Стратегії конкурентоспроможності підприємств						
Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств	15	1	-	-	-	14
Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	15	-	1	-	-	14
Разом за кредитом 3	30	1	1			28
Кредит 4. Глобальні, регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності						
Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин	15	1	-	-	-	14
Тема 8. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності	15	-	1	-	-	14
Разом за кредитом 4	30	1	1			28
Кредит 5. Національні стратегії конкурентоспроможності, їх особливості						
Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств	15	-	1	-	-	14
Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн	15	1	-	-	-	14
Разом за кредитом 5	30	1	1			28
Кредит 6. Глобальна конкурентоспроможність						
Тема 11. Сучасні конкурентні політики та їх ефективність	15	-	-	-	-	15
Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність	15	1	-	-	-	14
Разом за змістовним модулем 6	30	1	-			29
Усього годин	180	6	4	-	-	170

4. Теми лекційних занять
Денна форма навчання
292 «Міжнародні економічні відносини»
073 «Менеджмент»
051 «Економіка»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1 Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність в умовах глобалізації		
1	Тема 1. Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність	1
2	Тема 2. Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність товару (послуги) як пріоритетний компонент в системі стратегічного менеджменту підприємств	2
Кредит 2. Моделі конкурентоспроможності на макро та мікрорівні		
3	Тема 3. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства	1
4	Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	2
Кредит 3. Стратегії конкурентоспроможності підприємств		
5	Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств	2
6	Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	2
Кредит 4. Глобальні, регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності		
7	Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин	1
8	Тема 8. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності	2
Кредит 5. Національні стратегії конкурентоспроможності, їх особливості		
9	Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств	1
10	Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн	2
Кредит 6. Глобальна конкурентоспроможність		
11	Тема 11. Сучасні конкурентні політики та їх ефективність	2
12	Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність	2
	Разом	20

Заочна форма навчання
073 «Менеджмент»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1 Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність в умовах глобалізації		
1	Тема 1. Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність	1

2	Тема 2. Конкурентоспроможність товару (послуги) як пріоритетний компонент в системі стратегічного менеджменту підприємств	-
Кредит 2. Моделі конкурентоспроможності на макро та мікрорівні		
3	Тема 3. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства	-
4	Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	1
Кредит 3. Стратегії конкурентоспроможності підприємств		
5	Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств	1
6	Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	-
Кредит 4. Глобальні, регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності		
7	Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин	1
8	Тема 8. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності	-
Кредит 5. Національні стратегії конкурентоспроможності, їх особливості		
9	Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств	-
10	Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн	1
Кредит 6. Глобальна конкурентоспроможність		
11	Тема 11. Сучасні конкурентні політики та їх ефективність	-
12	Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність	1
	Разом	6

5. Теми практичних занять
Денна форма навчання
292 «Міжнародні економічні відносини»
073 «Менеджмент»
051 «Економіка»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1 Конкурентоспроможність в умовах глобалізації		
1	Тема 1. Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність	1
2	Тема 2. Конкурентоспроможність товару (послуги) як пріоритетний компонент в системі стратегічного менеджменту підприємств	2
Кредит 2. Моделі конкурентоспроможності на макро та мікрорівні		
3	Тема 3. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства	1
4	Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	2
Кредит 3. Стратегії конкурентоспроможності підприємств		
5	Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств	2
6	Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю	2

	підприємства	
Кредит 4. Глобальні, регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності		
7	Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин	1
8	Тема 8. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності	2
Кредит 5. Національні стратегії конкурентоспроможності, їх особливості		
9	Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств	1
10	Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн	2
Кредит 6. Глобальна конкурентоспроможність		
11	Тема 11. Сучасні конкурентні політики та їх ефективність	2
12	Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність	2
	Разом	20

**Заочна форма навчання
073 «Менеджмент»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1 Конкурентоспроможність в умовах глобалізації		
1	Тема 1. Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність	-
2	Тема 2. Конкурентоспроможність товару (послуги) як пріоритетний компонент в системі стратегічного менеджменту підприємств	1
Кредит 2. Моделі конкурентоспроможності на макро та мікрорівні		
3	Тема 3. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства	-
4	Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	-
Кредит 3. Стратегії конкурентоспроможності підприємств		
5	Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств	-
6	Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	1
Кредит 4. Глобальні, регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності		
7	Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин	-
8	Тема 8. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності	1
Кредит 5. Національні стратегії конкурентоспроможності, їх особливості		
9	Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств	1
10	Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн	-
Кредит 6. Глобальна конкурентоспроможність		

11	Тема 11. Сучасні конкурентні політики та їх ефективність	-
12	Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність	-
	Разом	4

**6. Лабораторні заняття
(не передбачено навчальним планом)**

**7. Самостійна робота
Денна форма навчання
292 «Міжнародні економічні відносини»
073 «Менеджмент»
051 «Економіка»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Кредит 1. Конкурентоспроможність в умовах глобалізації		
1	Тема 1. Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність 1 Конкурентоспроможність експорту та товарів 2 Взаємозв'язок конкурентоспроможності підприємства, галузі, регіону, країни. 3. Підприємство як основний суб'єкт конкурентних відносин. Методи наукових досліджень.	13
2	Тема 2. Конкурентоспроможність товару (послуги) як пріоритетний компонент в системі стратегічного менеджменту підприємств 1. Новітні методики оцінювання рівня якості товарів. 2. Показники рівня якості товарів для споживачів. 3. Виробничі фактори конкурентних переваг продукції на світовому ринку. 4. Ринкові фактори міжнародної конкурентоспроможності товару. Сервісні фактори та фактори збуту.	11
Кредит 2. Моделі конкурентоспроможності на макро та мікро рівні		
3	Тема 3. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства 1.Ієрархія чинників, що визначають конкурентоспроможність підприємства. 2. Конкурентні переваги підприємства. Ринкові фактори успіху. 3.Ключові компетенції підприємства та їх класифікація.	13
4	Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	11

	Основні принципи визначення рівня конкурентоспроможності підприємства (організації) на світових ринках. Сутність, етапи та методи комплексної діагностики стану міжнародної конкурентоспроможності підприємства.	
Кредит 3. Стратегії конкурентоспроможності підприємств		
5	Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств 1. Стратегії створення конкурентних переваг за М.Портером. 2. Стратегічна архітектура за Г.Хамелом та К.Прахаладом. 3. Концепція співконкуренції А.Браденбургера та Б.Найлбафа. 4. Взаємозв'язок конкуренції та співробітництва як основа високо конкурентного статусу.	11
6	Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства 1. Механізм імплементації конкурентних стратегій на рівні функціональних підрозділів підприємства. 2. Типи організаційних структур та їх відповідність конкурентним стратегіям підприємств. 3. Лідерування та мотивація персоналу в системі формування конкурентних переваг.	11
Кредит 4.		
Глобальні, регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності		
7	Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин 1. Оцінка інтенсивності конкуренції в галузі. 2. Галузева трансформація світової економіки. 3. Сучасні тенденції формування конкурентоспроможності галузей світової економіки. 4. Основні індикатори міжнародної конкурентоспроможності галузі.	13
8	Тема 8. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності 1. Новітні дослідження регіональної конкурентоспроможності країн. 2. Регіон в системі сучасного світового господарства. Сутність і структура регіонального ринку. 3. Природно-ресурсний потенціал та його вплив на конкурентоспроможність регіону. 4. Регіон як складова конкурентоспроможності національних господарств світової економіки.	11
Кредит 5. Національні стратегії конкурентоспроможності, їх особливості		
9	Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств 1. Конкурентні переваги та ключові фактори успіху суб'єктів кластерів. 2. Інноваційна конкурентоспроможність підприємств в технокластерах. 3. Модель конкурентного інформаційного середовища і каналів зв'язку в кластерах.	13
10	Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн	11

	1. Новітні концепції конкурентоспроможності країн та їх суб'єктів. 2. Методики оцінки міжнародної конкурентоспроможності країн. 3. Фактори та умови забезпечення високого конкурентного статусу країни. 4. Економічні фактори міжнародної конкурентоспроможності.	
Кредит 6. Глобальна конкурентоспроможність		
11	Тема 11. Сучасні конкурентні політики та їх ефективність 1. Система надання державної допомоги. 2. Наддержавний характер побудови конкурентної політики ЄС. 3. Особливості конкурентного законодавства США. 4. Конкурентна політика в умовах перехідної економіки. 5. Взаємозв'язок конкурентного законодавства із суміжними галузями права.	11
12	Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність 1. Системні трансформації світогосподарських структур в контексті міжцивілізаційних взаємодій та розширення меж і поглиблення конкурентної боротьби. 2. Багаторівнева система глобальної конкуренції. 3. Якісні та кількісні ознаки і показники що характеризують розвиток глобальної конкуренції.	11
	Разом	140

**Заочна форма навчання
073 «Менеджмент»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Кредит 1. Конкурентоспроможність в умовах глобалізації		
1	Тема 1. Конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність 1 Конкурентоспроможність експорту та товарів 2 Взаємозв'язок конкурентоспроможності підприємства, галузі, регіону, країни. 3. Підприємство як основний суб'єкт конкурентних відносин. Методи наукових досліджень.	14
2	Тема 2. Конкурентоспроможність товару (послуги) як пріоритетний компонент в системі стратегічного менеджменту підприємств 5. Новітні методики оцінювання рівня якості товарів. 6. Показники рівня якості товарів для споживачів. 7. Виробничі фактори конкурентних переваг продукції на світовому ринку. 8. Ринкові фактори міжнародної конкурентоспроможності товару. Сервісні фактори та фактори збуту.	14

Кредит 2. Моделі конкурентоспроможності на макро та мікро рівні		
3	<p>Тема 3. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ієрархія чинників, що визначають конкурентоспроможність підприємства. 2. Конкурентні переваги підприємства. Ринкові фактори успіху. 3. Ключові компетенції підприємства та їх класифікація. 	15
4	<p>Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства</p> <p>Основні принципи визначення рівня конкурентоспроможності підприємства (організації) на світових ринках. Сутність, етапи та методи комплексної діагностики стану міжнародної конкурентоспроможності підприємства.</p>	14
Кредит 3. Стратегії конкурентоспроможності підприємств		
5	<p>Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегії створення конкурентних переваг за М.Портером. 2. Стратегічна архітектура за Г.Хамелом та К.Прахаладом. 3. Концепція співконкуренції А.Браденбургера та Б.Найлбафа. 4. Взаємозв'язок конкуренції та співробітництва як основа високо конкурентного статусу. 	14
6	<p>Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Механізм імплементації конкурентних стратегій на рівні функціональних підрозділів підприємства. 5. Типи організаційних структур та їх відповідність конкурентним стратегіям підприємств. 6. Лідирування та мотивація персоналу в системі формування конкурентних переваг. 	14
Кредит 4. Глобальні, регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності		
7	<p>Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Оцінка інтенсивності конкуренції в галузі. 6. Галузева трансформація світової економіки. 7. Сучасні тенденції формування конкурентоспроможності галузей світової економіки. 8. Основні індикатори міжнародної конкурентоспроможності галузі. 	14
8	<p>Тема 8. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Новітні дослідження регіональної конкурентоспроможності країн. 6. Регіон в системі сучасного світового господарства. Сутність і структура регіонального ринку. 7. Природно-ресурсний потенціал та його вплив на конкурентоспроможність регіону. 8. Регіон як складова конкурентоспроможності національних 	14

	господарств світової економіки.	
Кредит 5. Національні стратегії конкурентоспроможності, їх особливості		
9	Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств 4. Конкурентні переваги та ключові фактори успіху суб'єктів кластерів. 5. Інноваційна конкурентоспроможність підприємств в технокластерах. 6. Модель конкурентного інформаційного середовища і каналів зв'язку в кластерах.	14
10	Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн 1. Новітні концепції конкурентоспроможності країн та їх суб'єктів. 2. Методики оцінки міжнародної конкурентоспроможності країн. 3. Фактори та умови забезпечення високого конкурентного статусу країни. 4. Економічні фактори міжнародної конкурентоспроможності.	14
Кредит 6. Глобальна конкурентоспроможність		
11	Тема 11. Сучасні конкурентні політики та їх ефективність 6. Система надання державної допомоги. 7. Наддержавний характер побудови конкурентної політики ЄС. 8. Особливості конкурентного законодавства США. 9. Конкурентна політика в умовах перехідної економіки. 10. Взаємозв'язок конкурентного законодавства із суміжними галузями права.	15
12	Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність 4. Системні трансформації світогосподарських структур в контексті міжцивілізаційних взаємодій та розширення меж і поглиблення конкурентної боротьби. 5. Багаторівнева система глобальної конкуренції. 6. Якісні та кількісні ознаки і показники що характеризують розвиток глобальної конкуренції.	14
	Разом	170

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Структура ІНДЗ (орієнтовна):

- *вступ* – зазначається тема, мета, завдання роботи та основні її положення;
- *теоретичне обґрунтування* – виклад базових теоретичних положень, законів, принципів, алгоритмів тощо, на основі яких виконується завдання;
 - *методи* (при виконанні практичних, розрахункових, моделюючих робіт) – вказуються і коротко характеризуються методи роботи;
 - основні *результати* роботи та їх обговорення – подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо;

- висновки;
- список використаної літератури.

Вид ІНДЗ:

Підготовка аналітичного завдання на теми:

1. Оцінка міжнародної конкурентоспроможності продукції (послуг) підприємства (чинники міжнародної конкурентоспроможності продукції (послуг); система управління витратами та система управління якістю, оцінка рівня міжнародної конкурентоспроможності продукції (послуг)).

2. Характеристика конкурентного середовища підприємства чи організації (чинники міжнародної конкурентоспроможності; діагностика конкурентного середовища підприємства за моделлю п'яти сил М.Портера; оцінка ступеню інтенсивності конкуренції; конкурентна карта ринку та стратегічних груп; факторний аналіз динаміки виручки підприємства).

3. Аналіз конкурентних переваг підприємства чи організації (конкурентні переваги, якими володіє компанія та конкурентні переваги, якими володіють її конкуренти; пропозиції щодо шляхів нарощування або підтримки наявних конкурентних переваг та формування нових конкурентних переваг; конкурентні заходи, які здійснює підприємство та матриця можливих реакцій на них конкурентів; оцінити конкурентний статус організації; оцінка рівня міжнародної конкурентоспроможності компанії).

4. Характеристика конкурентних стратегій підприємства і організації на міжнародних ринках (тип конкурентної стратегії; складові стратегії забезпечення міжнародної конкурентоспроможності; SWOT-аналіз та висновки про сильні та слабкі сторони фірми, загрози та можливості; пропозиції щодо розвитку конкурентної стратегії та її адаптації до особливостей міжнародного середовища).

5. Характеристика систему управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства чи організації (особливості процесу планування конкурентоспроможності на підприємстві; організація процесу прийняття рішень та розподіл повноважень в сфері формування конкурентних переваг на всіх ланках ланцюжка цінностей компанії; оцінка відповідності організаційної структури компанії її конкурентній стратегії; система мотивації персоналу до інноваційної діяльності; періодичність моніторингу конкурентоспроможності).

Результати виконаної роботи подати у формі аналітичного звіту обсягом 20-25 сторінок друкованого тексту, авторськими розрахунками, висновками та пропозиціями. Обов'язковим є використання в роботі узагальнюючих таблиць та рисунків, з авторськими розрахунками, висновками та пропозиціями.

Важливим видом індивідуальної роботи є підготовка рефератів та есе.

Тематика рефератів та есе:

1. Роль конкуренції в ринковій економіці та економічна природа конкурентної боротьби.
2. Еволюція теоретичних поглядів на конкуренцію.
3. Конкуренція на внутрішньому і зовнішньому ринках: характеристика та відмінності.
4. Міжнародна конкурентоспроможність суб'єктів міжнародних економічних відносин в умовах глобалізації.
5. Міжнародне конкурентне середовище суб'єктів міжнародних економічних відносин.
6. Новітні теорії конкурентних переваг М.Портера.
7. Міжнародна конкурентоспроможність суб'єктів міжнародних економічних відносин: основні категорії та поняття.
8. Міжнародна конкурентоспроможність підприємств в умовах глобалізації.
9. Новітні методики оцінки конкурентоспроможності продукції (послуг).
10. Міжнародна конкурентоспроможність: галузевий вимір.
11. Детермінанти міжнародної конкурентоспроможності підприємства в умовах економічного глобалізму.
12. Елементи і характеристика динамічних конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин.
13. Фактори високого конкурентного статусу міст в умовах глобалізації.
14. Порівняльна характеристика теорій конкурентоспроможності М.Портера та Г. Хамела та К. Прахалада.
15. Новітні методи конкурентної боротьби в умовах глобальної конкурентної боротьби.
16. Міжнародна конкурентоспроможність товарів (послуг).
17. Інтенсивність конкуренції на світових ринках в умовах глобалізації.
18. Сутність факторів, що впливають на рівень та інтенсивність конкуренції на міжнародних ринках.
19. Міжнародна конкурентоспроможність підприємств за теорією М.Портера.
20. Принципи формування та підходи до реалізації стратегії конкурентоспроможності суб'єктів міжнародних економічних відносин.
21. Міжнародні конкурентні стратегії підприємств в умовах глобалізації.
22. Особливості конкурентних стратегій у сфері масового виробництва.
23. Особливості конкурентних переваг вузької спеціалізації.
24. Особливості конкурентних інноваційних стратегій.
25. Особливості конкурентних стратегій у сфері малого бізнесу.
26. Порівняльна характеристика основних видів стратегій конкурентної боротьби.
27. Конкуренція і конкурентні переваги підприємств та їх вплив на формування корпоративних стратегій діяльності суб'єктів господарювання.
28. Етапи формування стратегії забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємств.
29. Особливості конкурентних переваг підприємств в умовах економічної глобалізації.
30. Цілі та особливості формування основних стратегій конкурентної боротьби.
31. Конкурентне середовище та його вплив на формування базових корпоративних стратегій.
32. Міжнародна конкурентоспроможність суб'єктів міжнародних економічних відносин.
33. Міжнародна конкурентоспроможність національних економік.

34. Передумови підвищення міжнародної конкурентоспроможності економіки України.
35. Міжнародні конкурентні переваги економіки України.
36. Ключові внутрішні передумови підвищення міжнародної конкурентоспроможності українських підприємств.
37. Порівняльна характеристика основних підходів до оцінки глобальної конкурентоспроможності національної економіки.
38. Основні фактори та показники міжнародної конкурентоспроможності країн в умовах глобалізації.
39. Міжнародні перспективи реалізації національних конкурентних переваг.
40. Роль держави у нарощенні міжнародної конкурентоспроможності суб'єктів міжнародних економічних відносин.
41. Шляхи підвищення міжнародної конкурентоспроможності економіки України.
42. Міжнародна конкурентоспроможність українських підприємств в умовах транснаціоналізації.
43. Шляхи підвищення міжнародної конкурентоспроможності українських підприємств у сучасних умовах розвитку світової економіки.
44. Особливості процесів конкурентної боротьби в світовій економіці
45. Загострення конкуренції в умовах глобалізації.
46. Проблеми нарощення глобальної конкурентоспроможності постсоціалістичних країн.
47. Особливості оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємств.
48. Процеси глобальної конкурентної боротьби в умовах глобалізації.
49. Новітні теорії кластерних систем.
50. Інноваційні кластери в умовах техноглобалізму.
51. Конкурентні переваги технологічних кластерів в глобальній інноваційній системі.
52. Модель конкурентного інформаційного середовища і каналів зв'язку в кластерах.
53. Проблеми підвищення глобальної конкурентоспроможності національної економіки.
54. Сучасні теорії міжнародної конкурентоспроможності суб'єктів міжнародних економічних відносин.
55. Сучасні особливості формування конкурентної структури міжнародної торгівлі в умовах глобалізації.
56. Суперечливий характер впливу процесів глобалізації на конкурентоспроможність національних економік.
57. Глобальні стратегії корпорацій в умовах техноглобалізації.
58. Методи використання переваг транснаціоналізації для підвищення міжнародної конкурентоспроможності суб'єктів міжнародних економічних відносин.
59. Регулювання конкуренції на національному та міжнародному рівнях.
60. Структура конкурентного законодавства та його особливості у країнах високого конкурентного статусу.
61. Конкурентні виклики економічного глобалізму для національних економік.
62. Модифікація диспозиції суб'єктів глобальної конкуренції.
63. Формування конкурентного середовища постіндустріального інформаційного розвитку.
64. Глобальна конкурентоспроможність України в глобальній економічній системі.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, написання і захист реферату, есе.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно якщо він в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

Студенту виставляється дуже добре якщо він повно володіє навчальним матеріалом, аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.

Студенту виставляється добре якщо він достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки..

Студенту виставляється достатньо якщо він в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

Студенту виставляється мінімальний задовільно якщо він не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності,

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 300 до 600 балів (за 6 кредитів для по спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», 073 «Менеджмент»), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 6 крд. по спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

073 «Менеджмент»

Поточне оцінювання та самостійна робота												КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	180	600/100
35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35		

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

Для засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи навчання:

- методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності;
- методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

I. *Словесні методи навчання*(розповідь, лекція, бесіда і ін.)

1. Розповіді (усна розповідь викладання навчального матеріалу, яка не переривається питаннями навчаємих: розповідь-вступ, розповідь-викладання, розповідь-висновок.

2. Навчальна лекція (викладення матеріалу, що відрізняється великою ємністю, ніж розповіді, великою складністю логічних побудов, образів, доказів і узагальнень).

3. Бесіда(організується з допомогою ретельно продуманої системи питань, що поступово підводять учнів до засвоєння системи фактів, нового поняття або закономірності.).

II. *Наочні методи навчання*(візуальне сприймання дійсності).

III. *Практичні методи навчання* (постановка завдання, планування його виконання, оперативного стимулювання, регулювання і контролю, аналізу підсумків практичної роботи, виявлення причин недоліків, корегування навчання для повного досягнення мети).

IV. *Індуктивні методи навчання*(викладаються спочатку факти, демонструється досвід, наочність, організується виконання вправ, поступово підводячи до узагальнень, визначення понять, формулювання законів).

V. *Дедуктивні методи навчання* (повідомляється загальне положення, формулу, закон, а після цього поступово починається наведення прикладів, більш конкретні задачі.).

VI. *Репродуктивні методи навчання*(застосування за зразком раніше або щойно придбаних знань, відпрацьовування практичних вмій і навиків).

VII. *Проблемно-пошукові методи*(створюється проблемна ситуація (ставиться питання, пропонується задача, експериментальне завдання), організується колективне обговорення можливих підходів до рішення проблемної ситуації, стимулюється висунування гіпотез, тощо.).

11. Рекомендована література

Базова

1. Басаков М. И. Сертификация продукции и услуг с основами стандартизации и метрологии: Учебное пособие. – Ростов н/Д.: МарТ, 2000. – 256 с.
2. . Батенко Л.П., Загородніх О.А., Ліщинська В.В. Управління проектами: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 231 с.
3. . Басовский Л. Е., Протасьев В. Б. Управление качеством: Учебник. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 212 с.
4. Борисенко З.М. Основи конкурентної політики: Підручник. – К.: Таксон, 2004. – 704 с.
5. Брэддик У. Менеджмент в организации. – М.: ИНФРА-М, 1997. -344 с.
6. Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. Менеджмент в організації: Навч. посіб. для студ. екон. спец. вузів. – К.:КОНДОР, 2004. – 598 с.
7. Виробничий і операційний менеджмент: Навч. посібник / О.С.Соснін, В.В.Казарцев. – К.: Європейський університет, 2001. – 147 с.
8. Виссема Х. Менеджмент в подразделениях фирмы (предпринимательство и координация в децентрализованной компании): Пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 288 с.
9. Всеобщее управление качеством: Учебник для вузов / О. П. Глудкин, Н. М. Горбунов, А. И. Гуров, Ю. В. Зорин. Под ред. О. П. Глудкина. – М.: Горячая линия – Телеком, 2001. – 600 с.
10. Должанський І.З., Загорна Т.О. Конкурентоспроможність підприємства: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
11. Економічний словник-довідник / За ред. д.е.н., проф. С.В.Мочерного. – К.: Феміна, 1995. – 368 с.
12. Євдокимова Н.М., Кірієнко А.В. Економічна діагностика: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2003.- 110 с.
13. Кныш М. И. Конкурентные стратегии: Учеб. пособие. – СПб.: Б. и., 2000. – 284 с.
14. Кобиляцький Л. С. Управління конкурентоспроможністю: Навч. посіб. – К.: Зовнішня торгівля, 2003. – 301 с.
15. Котлер Ф., Армстронг Г. Основы маркетинга. 9-е изд.: Пер. с англ. – М.: Вильямс, 2003.-1200с.
16. Курс МВА по стратегическому менеджменту / Ред. Л.Фаэй, Р.Рэнделл: Пер. с англ. – М.: Альпина Паблшер, 2002. – 608 с.
17. Макогон Ю.В., Орехова Т.В. и др. Международный менеджмент. Учебное пособие в 2-х томах. Издание четвертое – перераб. – Донецк: ДонНУ, 2008. – Том 1-й – 230с., том 2-й – 255с.

18. Омеляненко Т. В., Барабась Д. О., Вакуленко А. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства. – К.: КНЕУ, 2006. – 272 с.
19. Піддубний І.О., Піддубна А.І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: Навчальний посібник / За ред. проф. І.О.Піддубного. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 264с.
20. Пономаренко В.С., Піддубна Л.І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. Підручник. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 328с.
21. Портер М. Международная конкуренция: конкурентные преимущества стран/ Пер. с англ. – М.: Международные отношения, 1993. -896 с.
22. Фатхутдинов Р.А. Конкурентоспособность организации в условиях кризиса: экономика, маркетинг, менеджмент. – М.: Издательско-книготорговый центр «Маркетинг», 2002. – 892 с.
23. Фатхутдинов Р.А. Управление конкурентоспособностью организации: Учебное пособие. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 544с.
24. Фомичев С. К., Старостина А. А., Скрыбина Н. И. Основы управления качеством: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 2000. – 196 с.
25. Шаповал М.І. Менеджмент якості: підручник. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. – 475 с.
26. Шевченко Л.С. Конкурентное управление: Уч. пособие. – Харьков: Эспада, 2004. – 520с.
27. Samuelson P. A., Nordhaus W. D. Economics. – 17th ed. – Boston etc.- McGraw-Hill. – 2001. – 792 p.
28. Скударь Г. Стратегія піднесення конкурентоспроможності підприємства: проблеми і складові успіху // Економіка України. — 2000. — № 6.
29. Бакалінська О. О. Міжнародно-правовий захист економічної конкуренції: сучасні проблеми та шляхи подолання / О. О. Бакалінська // Правничий вісник університету "Крок". – К., 2006. – Вип. 1. – С. 124–131.
30. Вергун В. А. Іноземні інвестиції: офшорні зони та їх інституції в міжнародному бізнесі : навч. посіб. / В. А. Вергун, О. І. Ступницький. – К. : Київ. ун-т, 2012. – 415 с.
31. Гамов М. С. Регіональна конкурентоспроможність економіки України : навч. посіб. / М. С. Гамов, О. І. Шнирков. – Запоріжжя : ЗНТУ, 2011. – 292 с.
32. Воловодюк С. С. Вплив державних інституцій на формування конкурентоспроможності вітчизняного виробника / С. С. Воловодюк // Економіка, фінанси, право. – 2013. – № 8. – С. 27–30.
33. Брюховецкая Н.Е. Конкуренция и соревнование в условиях инновационного развития предприятий /Н.Е. Брюховецкая, И.П.Булеев// Вісник економічної науки України. -№1. 2017. - С.7-15.

Допоміжна

34. Антонюк Л.Л. Міжнародна конкурентоспроможність країн: теорія та механізми реалізації. Монографія. – К.: КНЕУ, 2004. – 275с.
35. Геєць В. М., Александрова В. П., Артёмова Т. І., Бажал Ю. М., Барановський О. І. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / В.М. Геєць (ред.). – К.: Інститут економічного прогнозування НАН України ; Фенікс, 2003. – 1008 с.
36. Друкер П. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво/ пер.с англ.. В.С. Гуля. – К.: Україна, 1994. – 319 с.

37. Кузьмін О. С., Горбаль Н. І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств. – Львів: Компакт-ЛВ, 2005. -304 с
38. Національні економіки в глобальному конкурентному середовищі / Ю.М. Пахомов, Д.Г. Лук'яненко, Б.В. Губський. – К.: Україна, 1997. – 237с.
39. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку. Монографія: У 2 т. /За заг. ред. Д.Г.Лук'яненка, А.М.Поручника. – К.: КНЕУ, 2006. – т.1-810 с., т.2- 590 с.
40. Ахматова М., Попов Е. Теоретические модели конкурентоспособности // Маркетинг. – 2003. – № 4.
41. Гайдук В. А. Конкурентоздатність в умовах сучасного ринку // Економіка та держава. – 2007. – № 2. – С. 16-17.
42. Гайдук В. А. Фактори конкурентоздатності суб'єктів на товарних ринках // Економіка та держава. – 2007. – № 3. – С. 21-23.
43. Голляк Ю.Б. Теоретичні аспекти конкурентоспроможності стратегічних галузей української економіки.// Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №6. – с. 78-82.
44. Гончарова Н. П. Концептуальные параметры конкурентоспособности национальной экономики // Актуальные пробл. экономики. – 2006. – № 8.
45. Драбик І. Управління підприємством на міжнародному ринку // Економіка та держава. – 2007. – № 8. – С. 8-9.
46. Кіндзерський Ю. Проблеми національної конкурентоспроможності та пріоритети конкурентної політики в Україні. // Економіка України. – 2006. – №8. – с. 19-29.
47. Кір'ян В. А. Формування інноваційної моделі підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств з позицій антропосоціального підходу // Економіка та держава. – 2005. – № 10. – С. 11-15.
48. Макара О. В. Конкурентоспроможність економічного середовища в Україні. Порівняльний аналіз рейтингів окремих країн // Економіка і прогнозування. – 2007. – № 2
49. Макогон Ю.В., Медведкин Т.С. Инновационные процессы и конкуренция на мировых рынках // Журнал Экономист, № 9 вересень 2007 – с. 66-68.
50. Медведкін Т.С. Підвищення конкурентоспроможності експортоорієнтованих галузей України в умовах глобалізації // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект. Сборник научных трудов. Часть 2. Донецьк: ДонНУ, 2007. – С. 558-563/
51. Піддубний І., Піддубна Л. Теорія конкурентоспроможності: сучасний стан і предметнометодологічний аспекти розвитку // Економіка України. – 2007. – № 8.
52. Предборський В.А. Побудова конкурентного ринкового середовища як фактор детінізації економіки. // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – №12. – с. 13-17.
53. Селезньова О. В. Методологічні засади оцінки конкурентоспроможності підприємства // Економіка та держава. – 2007. – № 6. – С. 31-33
54. Халінін С. Проблеми і пріоритети конкурентоспроможності економіки України. // Економіст. – 2007. – №2. – с. 22-24.
55. Царенко О. В. Генезис концепції і методів управління конкурентоспроможності українських підприємств // Економіка та держава. – 2007. – № 8. – С. 53-56.
56. Чернявський А.А. Стратегічні напрямки забезпечення конкурентоспроможності продукції українських виробників. // Економіка і держава. – 2005. – №10. – с. 40-42.

57. Швиданенко О. А. Сучасні критерії конкурентоспроможності: ефективність та інноваційність // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 8.
58. Шипко О. С. Міжнародна конкурентоспроможність країни: поняття, основні складові та джерела // Економіка та прогнозування. – 2002. – № 1. – С. 110-116.
59. Капуш І. С. Забезпечення "чесного" конкурентного середовища як один з принципів світової організації торгівлі / І. С. Капуш // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – К., 2006. – Вип. 34. – С. 386–390.
60. Шпанко А. Про сутність поняття «стратегічна конкурентоспроможність» // Економіка України. – 2007. – № 6.
61. Зайцев В. Є. Забезпечення економічної безпеки держави в умовах інтенсифікації конкурентної боротьби на світових ринках / В. Є. Зайцев // Вісник Академії митної служби України. Серія "Економіка". – Д., 2010. – № 1. – С. 78–85.
62. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення: [монографія] / за заг. ред. О. Янкового. – О.: атлант, 2013. – 470 с.
63. Труніна І. М. Дослідження конкурентних переваг суб'єктів підприємницької діяльності в умовах глобалізації / І.М. Труніна, О.А. Сущенко // Часопис економічних реформ. – №3 (19)/2015. – С. 43-49.
64. Небрат В.В. Історія, теорія та перспективи розвитку підприємництва в Україні. Економіка та прогнозування. – № 4. – К., 2016. – С. 144–151.
65. Карапетян Е. Т. Проблеми підвищення конкурентоспроможності національних підприємств / Е. Т. Карапетян / Електронне наукове видання Збірник наукових праць «Сучасні підходи до управління підприємством». – 2016. - №1.
66. Нагачевська Т.В., Феліксова Л.Ю. Напрямки формування міжнародної конкурентоспроможності ІТ-сектору України // Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni wyzwaniem XXI wieku, red. nauk. dr hab. Tomasz R. Dębowski.// Uniwersytet Wrocławski - Wrocław, 2016. - 12 с. 71. Економічна безпека України в умовах гібридної агресії: аналіт. доп. / Я. Б. Базиліук, С. В. Давиденко, Д. Ю. Венцковський та ін. – К. : НІСД, 2017. – 84 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk/publish/article%3fart_id=52898>.
2. Закон України «Про захист економічної конкуренції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk/publish/article%3fart_id=52885>.
3. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk/publish/article%3fart_id=52901>.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення (витяг) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk/publish/article%3fshowHidden=1&art_id=143626>.
5. Конституція України (витяг) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk/publish/article%3fshowHidden=1&art_id=143610>.